

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
TILLAR FAKULTETI
XORIJIY TILLAR KAFEDRASI

KASBIY MAHORAT SARI:
CHET TILLARINI O'QITISHDA ZAMONAVIY
METODOLOGIYALAR

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari

INNOVATIVE PATHWAYS TO PROFICIENCY:
EXPLORING METHODOLOGIES IN TEACHING
FOREIGN LANGUAGES

International scientific-practical conference materials

ИННОВАЦИОННЫЕ ПУТИ К
КВАЛИФИКАЦИИ: ИЗУЧЕНИЕ
МЕТОДОЛОГИЙ ПРЕПОДАВАНИЯ
ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ

Материалы международной научно-практической конференции

Buxoro-2024

To'plam O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 2-maydagi 118-sonli buyrug'i asosida tasdiqlangan. O'zbekiston Respublikasida 2023-yil xalqaro va respublika miqyosida o'tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasida belgilangan tadbirlarning bajarilishi maqsadida 2024-yil 17-may kuni Buxoro davlat pedagogika instituti "Tillar fakulteti", "Xorijiy tillar" kafedrasida «INNOVATIVE PATHWAYS TO PROFICIENCY: EXPLORING METHODOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES» mavzusidagi ilmiy-amaliy anjuman materiallari asosida tuzildi.

DASTURIY QO'MITA

1. Ma'murov B.B. – Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, rais;
2. Murodov Sh.N. – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor, rais muovini;
3. Artikova H.T. – Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor, a'zo;
4. Muxtorov E.M. – Buxoro davlat pedagogika instituti o'quv ishlari bo'yicha prorektor, a'zo;
5. Ergashov M.Y. – O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i, a'zo;
6. Xaitov X.A. – Tillar fakulteti dekani, a'zo;
7. Xamdamova G.X. – Xorijiy tillar kafedrası mudiri, a'zo;
8. Yusupova H.O'. – Xorijiy tillar kafedrası dotsenti, f.f.n., a'zo;

TASHKILIY QO'MITA

1. Murodov Sh.N. – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor, rais;
2. Jumayev O. – Moliya va iqtisodiy ishlar bo'yicha prorektor, a'zo;
3. Xaitov X.A. – Tillar fakulteti dekani, a'zo;
4. Akramova G.R. – Ilmiy tadqiqot, innovatsiyalar va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i, a'zo;
5. Nematov D.Y. – Iqtidorli talabalarning ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil etish bo'limi boshlig'i, a'zo;
6. Qurbonov S.S. – Xalqaro hamkorlik bo'limi boshlig'i, a'zo;
7. Xamdamova G.X. – Xorijiy tillar kafedrası mudiri, a'zo;
8. Kadirova N.A. – Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent;-
9. Yusupova H.O'. – Xorijiy tillar kafedrası dotsenti, f.f.n., a'zo;
10. Baxranova M.A. – Xorijiy tillar kafedrası katta o'qituvchisi, a'zo;
11. Pulatova S.Sh. – Xorijiy tillar kafedrası o'qituvchisi, a'zo.

XORIJIY TILLARNI O'QITISHDA MULTIMEDIA RESURLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI

*Khamdamova Gulshan Khamroyevna
BuxDPI, Xorijiy tillar kafedrası dotsenti, PhD*

Annotatsiya: O'zaro bog'langan bugungi dunyoda bir nechta tillarda muloqot qilish qobiliyati bebaho mahorat bo'lib, u yangi imkoniyatlarni ochib beradi va madaniy tafovutlarni bartaraf etadi. Ushbu maqolada xorijiy tillarni o'rgatishda zamonaviy innovatsion texnologiyalarning ahamiyati va ular orqali talabalarga til o'rgatishning samaradorligini oshirish haqida so'z boradi. Til o'qitishda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklarini anglab yetsak, biz uni ta'lim muassasalariga integratsiya qilish zarurligini yaxshiroq tushunishamiz.

Kalit so'zlar: integratsiya, innovatsion texnologiya, multimedia resurslari, interaktiv, onlayn platforma.

Kirish: Chet tillarni o'rgatish an'anaviy tarzda murakkab jarayon bo'lib, o'quvchilardan lug'atni yodlash, murakkab grammatik tuzilmalarni tushunish, nutq va yozish ko'nikmalarini mashq qilishni talab etiladi. Biroq, texnologiyaning rivojlanishi bilan o'qituvchilar va talabalar uchun o'quv jarayonining sifatini oshiradigan yangi vositalar va resurslar paydo bo'ldi. Interaktiv onlayn platformalardan tortib virtual reallik simulyatsiyalarigacha texnologiya til ta'limini tubdan o'zgartirish va uni yanada jozibador, qulay va samarali qilish imkoniyatini berdi.

Zamonaviy innovatsion texnologiyalarning afzalliklari:

Til o'rgatishda zamonaviy innovatsion texnologiyalarni joriy etishning asosiy afzalliklaridan biri bu tilni individual o'rganuvchilar uchun shaxsiylashtirish imkoniyatidir. Moslashtirilgan ta'lim tizimlari yordamida talabalar o'zlarining malaka darajasi, o'rganish uslubi va qiziqishlari asosida moslashtirilgan darslarni olishlari mumkin. Ushbu shaxsiylashtirilgan yondashuv talabalarning rivojlanishiga yordam beradi va butun o'quv jarayonida motivatsiyani saqlab qoladi.

Bundan tashqari, texnologiya real vaqt rejimida fikr-mulohaza va baholashni ta'minlab, o'qituvchilarga talabalarning taraqqiyotini kuzatish va yaxshilash yo'nalishlarini aniqlash imkonini beradi. Ma'lumotlar tahlili va sun'iy intellektdan foydalanish orqali o'qituvchilar talabalarning o'zlashtirishlari tushunchaga ega bo'lishlari va ularning ehtiyojlarini aniqlagan holda ta'lim metodlarini tanlashlari mumkin.

Zamonaviy innovatsion texnologiyalar til o'rganishni yanada interaktiv va immersiv qilish imkonini beradi. Multimedia resurslari va interfaol vositalaridan foydalangan holda, talabalar o'zlarining til

ko'nikmalarini mashq qilishlari va muloqotda ravonlik va ishonchni rivojlantirishlari mumkin. Chet tillarini o'qitishda multimedia resurslaridan foydalanish samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi. Videolar, audio kliplar, interfaol o'yinlar va virtual reallik kabi multimedia resurslari vizual va kinestetik o'quvchilarga samarali hisoblanadi. Bu xilma-xillik talabalarning qiziqishi va motivatsiyasini saqlab qolishga yordam beradi, bu esa til ko'nikmalarini yaxshiroq o'zlashtirishga olib keladi.

Qolaversa, multimedia resurslari ona tilida so'zlashuvchilar uchun ham tinglab tushunish va talaffuz ko'nikmalarini yaxshilashga yordam beradi. Yangilik eshittirishlari, musiqiy videolar va filmlar kabi real dunyo mazmuni bilan tanishish, shuningdek, o'quvchilarni turli dialektlar, shevalar va madaniy nuanslar bilan tanishtirishi va shu orqali ularning til tajribasini boyitishi mumkin.

Multimedia resurslari onlayn forumlar, video konferensiyalar va ijtimoiy media platformalari orqali talabalar o'rtasida hamkorlik va muloqotni osonlashtiradi. Umuman olganda, chet tillarini o'rgatishda multimedia resurslaridan foydalanish nafaqat o'quvchilarning faolligi va ishtiyoqini oshiribgina qolmasdan, balki til bilimi va ravonligini ham ta'minlaydi. Texnologiyalar rivojlanishda davom etar va kundalik hayotga yanada integratsiyalashgan bo'lsa, chet tillarini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalarga bo'lgan ehtiyoj yanada ortadi. Til o'qituvchilari va talabalari ushbu o'zgarishlarga moslashishlari va talabalar bilimini oshirish uchun yangi vositalar va resurslarni o'zlashtirishlari kerak. Til o'qitishda texnologiyadan foydalangan holda, o'qituvchilar talabalarning bilim olish ehtiyojlarini qondira oladigan va ularni globallashtirgan dunyoda muvaffaqiyatga tayyorlaydigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Chet tillarini o'rgatishda multimedia resurslaridan samarali foydalanishning bir necha usullarini ko'rib o'tamiz:

1. Video va audio kliplar: Video va audio kliplardan foydalanish talabalarga tinglab tushunish va talaffuz qilish ko'nikmalarini yaxshilashga yordam beradi.

2. Onlayn resurslar: Til o'rganish uchun onlayn platformalar, veb-saytlar va interaktiv mashqlar, viktorinalar, o'yinlar va boshqa multimedia kontentini taklif qiluvchi ilovalardan foydalanish talabalarga lug'at, grammatika va til ko'nikmalarini yaxshilash uchun qo'shimcha amaliyot imkoniyatlarini taqdim etadi.

3. Podkastlar va musiqa: O'quvchilarning tinglash ko'nikmalarini yaxshilash va so'z boyligini kengaytirish uchun podkastlar va musiqalardan foydalanish mumkin.

4. Interfaol doskalar: Darslar davomida videolar, audiokliplar, tasvirlar va interfaol mashqlar kabi multimediali kontentni aks ettirish uchun interfaol doskalardan foydalanish o'quv jarayonini talabalar uchun yanada dinamik va qiziqarli bo'lishini ta'minlaydi.

5. Virtual sayohatlar: Tili o'rganilayotgan mamlakatlarga virtual sayohatlar o'sha mamlakat madaniyati va tiliga bo'lgan qiziqishni yanada orttiradi.

6. Onlayn muloqot vositalari: Talabalarni ona tilida so'zlashuvchilar bilan gapirish va yozishni mashq qilish uchun til almashish platformalari, video konferentsiya ilovalari va ijtimoiy media kabi onlayn muloqot vositalaridan foydalanish real hayot sharoitida til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Umuman olganda, multimedia resurslarini til o'qitishga integratsiyalash o'quvchilar uchun o'rganishni yanada qiziqarli, interaktiv va samaraliroq qilish imkonini beradi. Turli xil multimedia resurslarini o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar turli xil o'rganish uslublarini qo'llab-quvvatlashlari va o'z talabalari uchun har tomonlama til o'rganish tajribasini taqdim etishlari mumkin.

Xulosa:

Xulosa qilib aytish mumkinki, chet tillarini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalarga ehtiyojni inkor etib bo'lmaydi. Texnologiyaning kuchidan foydalangan holda, o'qituvchilar talabalarining til bilishi va til ravonligini sezilarli darajada oshiradigan interaktiv va immersiv til o'rganish muhitini yaratishlari mumkin. Texnologiya taraqqiyotda davom etar ekan, til o'rganuvchilar globallashtgan dunyoda muvaffaqiyatga erishishlari uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni egallashlari uchun eng so'nggi tendentsiyalar va vositalardan xabardor bo'lishlari zarur.

ADABIYOTLAR

1. Asthana, A. (2008). Multimedia in Education. In: Furht, B. (eds) Encyclopedia of Multimedia. Springer, Boston.
2. Хамдамова Г., Ниязова М., Ишанкулова Г. Интенсивные методы преподавания иностранных языков // Наука. Мысль: электронный периодический журнал. 2014. №10.
3. Хамдамова, Г. (2022). МЕТОДЫ И ПРИНЦИПЫ ОБУЩЕНИЯ ЛЕКСИКЕ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.Uz*), 8(8).
4. Хамроевна X. G., Shavkatovna S. N. Polysemy of the word //International Journal on Integrated Education. – 2020. – Т. 3. – №. 1. – С. 85-90.

“THE ROLE OF TOURISM IN LEARNING FOREIGN LANGUAGE”. <i>Kudratova Mukhiba Kamolovna, Raximova Gulshoda</i>	75
CHALLENGES IN FOREIGN LANGUAGE INSTRUCTION. <i>Sattorova Maftuna Shavkatovna, Tojiyeva Aziza Mirkhanovna</i>	79
STUDENT'S COMMON READING PROBLEMS AND SOLUTIONS. <i>Ikramova Aziza Aminovna, Tosheva Amira Ulugbek kizi</i>	83
ABDURAUUF FITRAT AS A GREAT PEDAGOGUES OF HIS PERIOD. <i>Zaripova Nigora Sobir qizi</i>	86

2-SHO‘BA: CHET TILINI O‘QITISHDA ZAMONAVIY INNOVATION TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI;

TA'LIMDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI. <i>Aliyeva Shahlo Avazovna</i>	92
ADVANTAGES OF USING MULTIMEDIA PROGRAMS IN THE PROCESS OF EFFECTIVE ENGLISH LANGUAGE TEACHING. <i>Akhmedova Aziza Abdulloyevna, Baxshilloyeva Feruza G'afurjonovna</i>	95
THE IMPORTANCE OF DIGITAL TOOLS IN MODERN EDUCATION. <i>Baxronova Matluba Axmedovna</i>	99
USING DIGITAL TOOLS IN TEACHING WRITING. <i>Vohidova Mehrangiz</i>	103
METHODOLOGY OF NON-TRADITIONAL LESSONS IN THE EDUCATIONAL PROCESS. <i>Feruza Farmonova, Murtozaeva Nilufar Jumanazarovna</i>	106
THE FUNCTION OF PROJECT-BASED LEARNING IN TEACHING ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE. <i>Hikmatova Nigina Akmalovna, Zikirova Ziyoda Zikirovna</i>	110
THE IMPORTANCE OF MODERN TECHNOLOGY IN TEACHING AND LEARNING LANGUAGES. <i>Narziyeva Inobat Zoirovna</i>	113
CHET TILLARINI INNOVATION METODLAR ORQALI O‘RGATISH. <i>Ochilova Nilufar Ulmasovna, Jaloliddinova Feruza Jaloliddin qizi</i>	117
THE ROLE OF MODERN INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE. <i>Khurriyet Makhmudova Mukhtarovna</i>	120
THE ROLE OF TECHNOLOGY IN EDUCATIONAL SETTING AND IT'S BENEFITS FOR STUDENTS. <i>Khamroeva Sanobar Hasan qizi</i>	126
INNOVATIVE METHODS IN ENGLISH TEACHING. <i>Nilufar Murtozayeva Jumanazarovna</i>	131
XORIJY TILLARNI O‘QITISHDA MULTIMEDIA RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI. <i>Khamdamova Gulshan Khamroyevna</i>	135
EXPLORING METHODS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES. <i>Ochilova Nilufar Ulmasovna, Norboyeva Shahnoza Jo'rabekovna</i>	138
MEDIANING VIDEO (KINO, VIDEO QO‘LLANMA) TURI ORQALI CHET TILLARINI O‘RGANISHNING AVZALLIKLARI. <i>Qahramonova Zarnigor Damirjonovna</i>	141
MAIN ADVANTAGES OF MULTIMEDIA IN EDUCATION. <i>Ruzieva Saodat Hasanovna</i>	146
TEACHING CHILDREN TABOO WITH DIFFERENT MATERIALS IN PRE-SCHOOL AND PRIMARY EDUCATION. <i>Khamdamova Gulshan Khamroyevna, Oltiboeva Marjona Asrorjonovna</i>	150